

University of Tehran press

Iranian State School English Teachers' Perceptions of Professional Competence: Exploring the Role of Gender and Teaching Experience

Afsheen Rezai *✉ 0000-0001-9010-0168

Department of Teaching English, Faculty of Humanities, Ayatollah Ozma Borujerdi University, Borujerd City, Iran.
Email: afsheen.rezai@abru.ac.ir

Zeinab Azizi ** 0000-0002-7492-1932

Department of Teaching English, Faculty of Humanities, Ayatollah Ozma Borujerdi University, Borujerd City, Iran.
Email: zeinab.azizi@abru.ac.ir

Azam Naserpour *** 0000-0002-2398-7616

Department of Teaching English, Faculty of Humanities, Ayatollah Ozma Borujerdi University, Borujerd City, Iran.
Email: aznaserpour@yahoo.com

ABSTRACT

As English teachers' professional competence may be affected by different factors, it is necessary to investigate Iranian English teachers' perceptions of professional competence with respect to the role of gender and teaching experience. Hence, the aims of the present study are two-fold. First, to explore the Iranian state school English teachers' perceptions of professional competence and its components. Second, to investigate the role of gender and teaching experiences in the Iranian state school teachers' professional competence. To this aim, a total of 338 state school English teachers, including both genders were selected through a random sampling method. The participants responded to the professional competence questionnaire, developed and validated by Khodadadi and Maghsoodi (2020). The collected data were analyzed using the calculation of the percentage of each item, a Freedman test, an independent sample t-test, and a one-way ANOVA. Findings evidenced that the professional competence components, including knowledge, skills, and attitudes were considered important by the participants. Additionally, the results documented that there was not a statistically significant difference between the male teachers and female teachers concerning their professional competence. Furthermore, the results disclosed that there was not a statistically significant difference among the participants of different teaching experiences. The study ends with presenting a range of implications and suggestions for further research.

ARTICLE INFO

Article history:
Received: 03 May 2022
Received in revised form
09 July 2022
Accepted: 11 July 2022
Available online:
Spring2023

Keywords:

Professional competence;
Knowledge; Skills;
Attitudes; State school
English teachers; Gender;
Teaching experience

Rezai, A., Azizi, Z., & Naserpour, A. (2023). Iranian State School English Teachers' Perceptions of Professional Competence: Exploring the Role of Gender and Teaching Experience. *Journal of Foreign Language Research*, 13 (1), 109-128.

© The Author(s).

Publisher: University of Tehran Press.

DOI: http://doi.org/ 10.22059/jflr.2022.342541.952

* Afsheen Rezai is an assistant professor in applied linguistics at University of Ayatollah Ozma Borujerdi. He has published over 30 articles in local and international journals. His areas of interest include second language testing and assessment, teacher education, and online education.

** Zeinab Azizi is an assistant professor in applied linguistics at University of Ayatollah Ozma Borujerdi. She has published over 30 articles in local and international journals. Her areas of interests include online education, Socio-cultural studies, and teacher education.

** Fatemeh Tajfirooz is a graduate student of Teaching Japanese as a Foreign Language (TJFL) at the University of Tehran.

*** Azam Naserpour is visiting lecturer in applied linguistics at University of Ayatollah Ozma Borujerdi. She has published many articles in local and international journals. Her areas of interest include teacher education, second language acquisition theories, and online education.

نگرش دبیران زبان انگلیسی در مدارس دولتی به صلاحیت حرفه‌ای: بررسی نقش جنسیت و سابقه تدریس

افشین رضایی * ✉

0000-0001-9010-0168

گروه آموزش زبان انگلیسی دانشگاه آیت الله العظمی بروجردی، شهر بروجرد، ایران
Email: afsheen.rezai@abru.ac.ir

زینب عزیزی **

0000-0002-7492-1932

گروه آموزش زبان انگلیسی دانشگاه آیت الله العظمی بروجردی، شهر بروجرد، ایران
Email: zeinab.azizi@abru.ac.ir

اعظم ناصرپور ***

0000-0002-2398-7616

گروه آموزش زبان انگلیسی دانشگاه آیت الله العظمی بروجردی، شهر بروجرد، ایران
Email: aznaserpour@yahoo.com

چکیده

با اینکه در گذشته مطالعاتی درباره صلاحیت حرفه‌ای معلمان انجام شده است، اما نگرش دبیران زبان انگلیسی در مدارس دولتی ایران به صلاحیت حرفه‌ای با توجه به نقش جنسیت و سابقه تدریس مورد بررسی قرار نگرفته است. بنابراین، این مطالعه قصد دارد صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی در مدارس دولتی را از دیدگاه آنها بررسی کند. همچنین، نقش جنسیت و سابقه تدریس به عنوان دو عامل مؤثر بر صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی در مدارس دولتی را مورد بررسی قرار می‌دهد. برای این هدف، ۳۳۸ دبیر راهنمایی و دبیرستان زبان انگلیسی از مدارس دولتی شهرستان‌های خرم‌آباد و بروجرد با استفاده از روش نمونه‌گیری سه‌مرحله‌ای انتخاب شدند. آنها به پرسش‌نامه صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی که توسط خدամرادی و مقصودی (۲۰۲۰) تهیه شده بود، پاسخ دادند. داده‌های جمع‌آوری شده از طریق محاسبه درصد برای هر کدام از سوال‌های پرسش‌نامه، آزمون فریدمن، آزمون تی مستقل، و آزمون واریانس یک طرفه تجزیه و تحلیل شدند. یافته‌ها نشان داد که از نظر شرکت‌کنندگان مؤلفه‌های دانش، مهارت و نگرش نقش مهمی در تعیین صلاحیت حرفه‌ای آنها دارند. همچنین، نتایج نشان داد که تفاوت معناداری بین صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی مرد و زن وجود ندارد. به علاوه، یافته‌ها نشان داد که دبیرانی که سابقه تدریس بیشتری دارند از صلاحیت حرفه‌ای بالاتری نسبت به دبیرانی که سابقه تدریس کمتری دارند برخوردار نیستند. در آخر، با توجه به نتایج به دست آمده، کارکردهایی برای متولیان آموزش، اساتید تربیت معلم و دبیران زبان انگلیسی ارائه شد.

اطلاعات مقاله

تاریخ ارسال: ۱۴۰۱/۰۲/۱۳
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۱/۰۴/۱۸
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۴/۲۰
تاریخ انتشار: بهار ۱۴۰۲
نوع مقاله: علمی پژوهشی

کلید واژگان:

صلاحیت حرفه‌ای، دانش، مهارت‌ها، نگرش‌ها، دبیران زبان انگلیسی، جنسیت، سابقه تدریس

رضایی، افشین، عزیزی، زینب، و ناصرپور، اعظم. (۱۴۰۲). نگرش دبیران زبان انگلیسی در مدارس دولتی به صلاحیت حرفه‌ای: بررسی نقش جنسیت و سابقه تدریس. پژوهش‌های زبان‌شناختی در زبان‌های خارجی، ۱۳ (۱)، ۱۰۹-۱۲۸.
© The Author(s). Publisher: University of Tehran Press.

DOI: http://doi.org/ 10.22059/jflr.2022.342541.952

*آقای افشین رضایی دارای دکتری آموزش زبان انگلیسی می باشد. ایشان مقالات متعددی را در مجلات داخلی و بین المللی چاپ کرده است. حوزه های تخصصی ایشان: سنجش و ارزشیابی، تربیت معلم و آموزش آنلاین می باشد.

** خانم زینب عزیزی دارای دکتری آموزش زبان انگلیسی می باشد. ایشان مقالات متعددی را در مجلات داخلی و بین المللی چاپ کرده است. حوزه های تخصصی ایشان: آموزش آنلاین، مطالعات نظریه فرهنگی اجتماعی و تربیت معلم می باشد.

*** خانم اعظم ناصرپور دارای دکتری آموزش زبان انگلیسی می باشد. ایشان مقالات متعددی را در مجلات داخلی و بین المللی چاپ کرده است. حوزه های تخصصی ایشان: تربیت معلم، نظریات فرا گیری زبان دوم و آموزش آنلاین می باشد.

یک معلم با صلاحیت باید دانش پایه را برای انجام کار معلمی داشته باشد. این دانش شامل آگاهی کافی از محتوای تدریس، روش‌ها و رویکردهای آموزشی، برنامه درسی و محتوای آموزشی، خصوصیات فراگیران و تفاوت‌های فردی آنها، سازمان آموزشی و اهداف آن می‌باشد (شولمن، ۱۹۹۱). وقتی یک معلم از صلاحیت لازم برخوردار است، با محتوای آموزشی آشنا است و به نحوه آموزش آنها مسلط است، نسبت به دانش‌آموزان و نحوه یادگیری آنها آگاهی کامل دارد، نحوه تهیه طرح درس و تهیه مواد آموزشی مطلوب را می‌داند، روش‌های ارزیابی را می‌شناسد و چگونگی استفاده از آنها را می‌داند، نحوه برقراری ارتباط مؤثر با دانش‌آموزان را می‌داند، در ایجاد و حفظ محیط یادگیری امن، سرگرم کننده و چالش‌برانگیز در کلاس مهارت کافی دارد، در مدیریت کلاس خود ماهر است، دائماً دانش حرفه‌ای خود را بهبود می‌بخشد و در فعالیت‌های توسعه حرفه‌ای شرکت می‌کند (موری، ۲۰۰۹).

در ارتباط با معلمان زبان انگلیسی، همان‌طور که ریچاردز (۲۰۱۱) اشاره می‌کند، برای اینکه یک معلم زبان انگلیسی اثربخشی لازم را داشته باشد، باید داری صلاحیت حرفه‌ای لازم باشد. این صلاحیت حرفه‌ای شامل داشتن تسلط کافی بر مهارت‌های چهارگانه زبان (شنیداری، خوانداری، گفتاری و نوشتاری)، تسلط کافی بر اجزای زبان (دستور، لغت، املا و تلفظ)، تسلط کافی بر دانش محتوایی، تسلط کافی بر دانش سازمانی و محیط کار، دانش کافی نسبت به هویت علمی و شخصیتی معلم، مهارت‌های استدلال آموزشی، مهارت ارتباط برقرار کردن بین نظریات یادگیری زبان دوم و کاربردهای آموزشی در کلاس درس، و عضویت در گروه‌های تخصصی و حرفه‌ای در زمینه آموزش زبان می‌باشد. به‌طور کلی، صلاحیت حرفه‌ای معلمان زبان انگلیسی شامل مهارت‌های آموزشی، شخصیتی، اجتماعی، حرفه‌ای و زبانی می‌باشد.

باتوجه به اینکه صلاحیت حرفه‌ای معلمان زبان انگلیسی دارای اهمیت بسیار زیادی می‌باشد و در چند دهه گذشته مورد توجه زیاد قرار گرفته است، لازم است که این مفهوم کلیدی به‌طور دقیق در کشور ایران و در مناطق مختلف آن بررسی شود. با اینکه در گذشته مطالعاتی برای تعیین تبیین صلاحیت حرفه‌ای معلمان در ایران انجام شده است (صابری و صحراگرد، ۲۰۱۹، خادم‌رادی و مقصودی، ۲۰۲۰، موسوی و همکاران، ۲۰۱۶)، اما تاکنون مطالعات کافی برای مشخص کردن نگرش دبیران زبان انگلیسی نسبت به

معلمان مهم‌ترین رکن هر سیستم آموزشی هستند که موفقیت آن را برای دستیابی به اهداف آموزشی و پرورشی تضمین می‌کنند. برای اینکه معلمان بتوانند کارکرد مناسبی داشته باشند و نقش آموزشی و پرورشی خود را به‌طور مطلوب ایفا کنند، باید دارای صلاحیت‌های حرفه‌ای لازم باشند (خادم‌رادی و مقصودی، ۲۰۲۰، نمازیان دوست و همکاران، ۲۰۲۱). صلاحیت به کلمه لاتین کوم پتیا (competia) اطلاق می‌شود که به معنی عمل، روشنگری، مهارت و مسئولیت در انجام کاری است (گنیتیکی، ۲۰۰۵). موخاندوونا و همکاران (۲۰۲۰) صلاحیت را یک ترکیب پیچیده از دانش‌ها، مهارت‌ها، ارزش‌ها، نگرش‌ها و تمایل افراد برای انجام مؤثر کاری در یک حوزه خاص تعریف می‌کنند. در همین راستا، ریچاردز و اشمیت (۲۰۰۲) صلاحیت را توصیف مهارت‌ها، دانش و رفتاری که یک فرد برای دستیابی به عملکرد مؤثر در فعالیت‌های شغلی خود نیاز دارد تعریف می‌کنند. بنابراین، کلمه صلاحیت شامل سه عنصر اصلی دانش، مهارت و نگرش است. منظور از دانش، آگاهی از مطالب یا اطلاعاتی است که شخص از طریق تجربیات خود و مطالعه کتاب یا سایر رسانه‌ها به‌دست می‌آورد. منظور از مهارت، توانایی فرد در انجام وظایف شغلی خود است. و منظور از نگرش، تمایل فرد نسبت به شغل و وظایف آن است (سوپیاتنا، ۲۰۱۲).

در زمینه آموزش و تدریس، صلاحیت حرفه‌ای معلمان مفهومی است که در رابطه با زمینه‌های آموزشی از زمان ظهور اصلاحات آموزشی در سراسر جهان استفاده می‌شود (فضلعلی و همکاران، ۱۹۹۶، رجایی‌نیا و همکاران، ۲۰۲۱، مولدر، ۲۰۱۴). بیلی (۲۰۰۶) صلاحیت حرفه‌ای معلمان را به‌عنوان «آنچه معلمان باید بدانند و قادر به انجام آن باشند» تعریف می‌کند (ص. ۲۱۰). در تعریفی دیگر، سوپیاتنا صلاحیت حرفه‌ای معلمان را «مهارت‌ها، دانش‌ها و رفتارهای مورد نیاز آنها برای انجام آموزش مؤثر» تعریف می‌کند (۲۰۱۲، ص. ۳۸). بر این اساس، معلمان با صلاحیت حرفه‌ای از دانش، مهارت و نگرش کافی و لازم برخوردار هستند. بنابراین، هر فردی نمی‌تواند یک معلم موفق باشد (رینانتستی، ۲۰۱۵)، زیرا تدریس کاری بسیار پیچیده است که طیف گسترده‌ای از ویژگی‌های شخصیتی، توانایی‌های حرفه‌ای و دانش خاص را شامل می‌شود (کول و چان، ۲۰۰۹).

تعاملات درست و سازنده با فراگیران، و مدیریت صحیح کلاس می‌داند.

در مدلی دیگر که توسط کوستر و دن‌گزینک (۲۰۰۸) ارائه گردیده است، صلاحیت حرفه‌ای معلمان در پنج مؤلفه اصلی قرار می‌گیرد. مؤلفه اول، دانش تخصصی که شامل اطلاعات فنی لازم برای آموزش است. مؤلفه دوم، مهارت‌های ارتباطی که برای برقراری ارتباط با فراگیران است. مؤلفه سوم، مهارت‌های مدیریتی که برای تنظیم برنامه درسی مطابق با سیستم آموزشی و مدیریت زمان است. مؤلفه چهارم، مهارت‌های آموزشی که برای شناسایی نیاز فراگیران، تهیه مواد آموزشی مناسب، طراحی فعالیت‌های یادگیری و استفاده از فناوری‌های نوین در آموزش است. و مؤلفه پنجم، شایستگی رفتاری که شامل داشتن تعهد و احساس مسئولیت، اشتیاق برای یادگیری و توسعه صلاحیت حرفه‌ای و صداقت است.

با توجه به نتایج مطالعات متعددی که بر روی نیازهای روز محیط‌های آموزشی، ماهیت تغییر این نیازها در گذر زمان و نظریات جدید آموزشی، مؤسسه ملی آموزش سنگاپور مدلی را برای صلاحیت حرفه‌ای معلمان ارائه کرد که شامل سه مؤلفه اصلی بود: دانش، مهارت‌ها و ارزش‌ها. مؤلفه دانش شامل دانش در زمینه نظریات تدریس، دانش برنامه‌ریزی درسی، دانش درباره محیط آموزشی، دانش محتوایی، شناخت خود و شناخت فراگیران می‌باشد. مؤلفه مهارت‌ها دربردارنده مهارت‌های تدریس، مهارت‌های ارتباطی، مهارت‌های تاملی، مهارت‌های مدیریت کلاس و مهارت‌های فردی است. مؤلفه ارزش‌ها مواردی را مانند تعهد شغلی، باور به یادگیری مادام‌العمر، باور به یادگیری مشارکتی، باور به تربیت‌پذیری تمام دانش‌آموزان، باور به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان و احساس مسئولیت می‌باشد.

وزارت آموزش و پرورش ترکیه یک مدل جدید از صلاحیت حرفه‌ای معلمان ارائه کرده است که شامل سه مؤلفه اصلی دانش حرفه‌ای، مهارت‌حرفه‌ای و نگرش‌ها و ارزش‌ها می‌باشد (اوزتوسان، ۲۰۱۸). دانش تخصصی، دانش موضوعی و دانش آیین‌نامه‌ای دانش حرفه‌ای را تشکیل می‌دهند. مهارت حرفه‌ای شامل مهارت مدیریت کلاس، مهارت مدیریت فرایندهای آموزش و مهارت تهیه و برگزاری آزمون‌ها و سنجش می‌باشد. مؤلفه نگرش‌ها و ارزش‌ها از پایداری به ارزش‌های اخلاقی، باور به مشارکت و کار گروهی، باور به

صلاحیت حرفه‌ای در مدارس دولتی و مؤلفه‌هایی که تعیین کننده آن هستند انجام نشده است. بیشتر این مطالعات با هدف تهیه و اعتبارسنجی پرسش‌نامه‌های صلاحیت حرفه‌ای انجام شده‌اند. به‌علاوه، تاکنون مطالعات زیادی که به بررسی تأثیر جنسیت و سابقه تدریس بر صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی در مدارس دولتی پردازد در ایران انجام نشده است. بنابراین، مطالعه حاضر قصد دارد که به بررسی نگرش دبیران زبان انگلیسی نسبت به صلاحیت حرفه‌ای پردازد. همچنین، این مطالعه قصد دارد بررسی کند که آیا تفاوت معنادری بین صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی مرد و زن وجود دارد. به‌علاوه، این مطالعه قصد دارد بررسی کند که آیا تفاوت معنادری بین صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی با توجه به میزان سابقه تدریس آنها وجود دارد. نتایج این مطالعه می‌تواند درکی درست و کامل از نقش جنسیت و سابقه تدریس به‌عنوان دو عامل تعیین‌کننده در صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی در مدارس دولتی ایران ارائه دهد.

۲. پیشینه تحقیق

صلاحیت حرفه‌ای معلمان

بسیاری از متخصصان آموزش بر این باورند که کیفیت هر سیستم آموزشی نمی‌تواند فراتر از کیفیت معلمانی باشد که در آن سیستم مشغول به کار هستند (باربر و مرشد، ۲۰۰۷، رضایی و همکاران، ۲۰۲۲). بنابراین، ارزیابی کیفیت معلمان همیشه یکی از دغدغه‌های متولیان آموزش بوده است. به همین منظور، عبارت صلاحیت حرفه‌ای معلمان در حوزه تربیت معلم به‌عنوان یکی از مفاهیم اصلی همیشه مورد توجه بوده است. ریچاردز (۲۰۱۱) صلاحیت حرفه‌ای معلمان را ناظر بر مجموعه‌ای از دانش، مهارت‌ها و نگرش‌ها می‌داند که متناسب با نیازهای روز آموزشی تغییر و گسترش پیدا می‌کنند. در تاریخچه این حوزه، تعاریف، مدل‌ها و تقسیم‌بندی‌های گوناگونی ارائه شده است. در مدلی که توسط هانتلی (۲۰۰۸) ارائه شده است، صلاحیت حرفه‌ای در سه حوزه دانش حرفه‌ای، عمل حرفه‌ای و تعهد حرفه‌ای قرار داده شده است. از دیدگاه او، حوزه دانش حرفه‌ای مربوط به دانش محتوا، تسلط بر روش‌ها و رویکردهای نوین آموزشی و شناخت فراگیران است. او عمل حرفه‌ای را به‌عنوان توانایی معلم در طراحی مواد آموزشی، ایجاد محیط آموزشی مناسب و جذاب برای فراگیران و ارزیابی یادگیری و عملکرد آنها تعریف می‌کند. او تعهد حرفه‌ای را شامل اخلاق مداری،

توسعه حرفه‌ای، نگرش مثبت به فراگیران و پابندی به ارزش‌های اخلاقی تشکیل می‌شود.

همان‌طور که از تعاریف و مدل‌های ارائه شده در بالا می‌توان استنباط کرد، صلاحیت حرفه‌ای معلمان در سه مؤلفه اصلی دانش، مهارت‌ها و نگرش‌ها خلاصه می‌شود. اگر معلمی قصد دارد در حرفه خود اثربخشی لازم را داشته باشد، لازم است که در این سه مؤلفه اصلی شایستگی لازم را داشته باشد. لازم به ذکر است که در مطالعه حاضر، برای بررسی نگرش دبیران زبان انگلیسی در مدارس دولتی ایران نسبت به صلاحیت حرفه‌ای، از پرسش‌نامه‌ای که توسط خداوردی و مقصودی (۲۰۲۰) تهیه شده بود و این سه مؤلفه را می‌سنجد استفاده شد.

بررسی صلاحیت حرفه‌ای معلمان در مطالعات گذشته

در گذشته، مطالعات متعددی درباره صلاحیت حرفه‌ای معلمان در کشورهای مختلف دنیا انجام شده است. در اینجا، تعدادی از آنها بررسی می‌شود. در تحقیقی که در چین انجام شد، یونو (۲۰۰۵) به بررسی مطالعات انجام شده برای تعیین صلاحیت حرفه‌ای معلمان زبان انگلیسی پرداخت. نتایج نشان داد که صلاحیت حرفه‌ای معلمان زبان انگلیسی شامل دانش پایه برای تدریس، اثربخشی آموزشی در تقویت کسب دانش و ویژگی‌های فکری که از پیشرفت مداوم حرفه‌ای پشتیبانی می‌کند، توسعه حرفه‌ای، و انسجام کار توسعه حرفه‌ای می‌باشد. همچنین، سلیک و همکاران (۲۰۱۳) نگرش معلمان زبان انگلیسی در ترکیه و لیتوانی را در ارتباط با صلاحیت حرفه‌ای با هم مقایسه کردند. یافته‌های آن‌ها نشان داد که معلمان زبان انگلیسی در ترکیه فعالیت‌های توسعه حرفه‌ای خود را بی‌ربط می‌دانند در حالی که معلمان زبان انگلیسی در لیتوانی آنها را مفید می‌دانند. به علاوه، در مطالعه دیگری که در اندونزی انجام شد، رینانتانی و همکاران (۲۰۱۷) صلاحیت حرفه‌ای را از دیدگاه معلمان زبان انگلیسی بررسی کردند. نتایج نشان داد که شرکت‌کنندگان (۹۱٫۸٪) بر این باور بودند که آنها دارای صلاحیت حرفه‌ای کافی و لازم می‌باشند. همچنین، در یک تحقیق دیگر که توسط بابانگلو و یاردیمچی (۲۰۱۷) در ترکیه انجام شد، صلاحیت حرفه‌ای معلمان زبان انگلیسی در مدارس دولتی و آموزشگاه‌های غیرانتفاعی با توجه به نقش جنسیت و سن مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌ها نشان داد که شرکت‌کنندگان نگرش مثبتی نسبت به توسعه صلاحیت حرفه‌ای

دارند. برای آنها مؤلفه‌های مهم شامل توسعه حرفه‌ای مادام‌العمر و مداوم، خودباوری و اعتقاد به حرفه معلمی بود. به علاوه، نتایج نشان داد که معلمان آموزشگاه‌های غیرانتفاعی دغدغه بیشتری نسبت به معلمان مدارس دولتی برای توسعه صلاحیت حرفه‌ای خود دارند. همچنین، نتایج نشان داد که جنسیت تا حدودی بر نگرش معلمان در خصوص صلاحیت حرفه‌ای به نفع معلمان زن تأثیرگذار است، در حالی که سن عامل تعیین‌کننده‌ای بر نگرش آنها نسبت به صلاحیت حرفه‌ای نیست.

در یک تحقیق که در ایران انجام شد، معافیان و پیش‌قدم (۲۰۰۹) تلاش کردند با در نظر گرفتن نقش جنسیت، نقش هوش‌های چندگانه در موفقیت صلاحیت حرفه‌ای معلمان را در آموزشگاه‌های زبان بررسی کنند. نتایج نشان داد که جنسیت عامل تعیین‌کننده‌ای در موفقیت حرفه‌ای شرکت‌کنندگان نیست. در یک تحقیق دیگر که در ایران انجام شد، صابری و صحراگرد (۲۰۱۹) سعی کردند پرسش‌نامه‌ای را جهت سنجش توسعه حرفه‌ای معلمان زبان انگلیسی در ایران تهیه و اعتبار سنجی کنند. آنها پرسش‌نامه‌ای که شامل ۱۸ سوال بود را تهیه کردند و از ۱۴۲ معلم زبان انگلیسی در شیراز خواستند که به آن پاسخ دهند. نتایج آنها منجر به تهیه پرسش‌نامه‌ای شد که دو مؤلفه خودتنظیمی و دیگرتنظیمی را می‌سنجید. همچنین، در مطالعه دیگری که توسط موسوی و همکاران (۲۰۱۶) انجام شد، پرسش‌نامه تیسول (۲۰۰۳) که استانداردهای صلاحیت حرفه‌ای معلمان زبان انگلیسی را می‌سنجد در محیط ایران مورد بررسی قرار گرفت. برای این منظور، از دیدگاه معلمان زبان انگلیسی که در آموزشگاه‌های خصوصی تدریس می‌کردند استفاده شد. آنها استدلال کردند که تسلط بر مهارت‌های بین‌فرهنگی، برنامه‌ریزی، مدیریت و اجرای آموزش، ارزیابی مناسب مورد نیاز همه معلمان زبان انگلیسی در ایران است. همچنین، شرکت‌کنندگان بیان داشتند که توصیف زبان و درک فرآیندهای کسب و توسعه زبان در ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای معلمان زبان انگلیسی از اهمیت بالایی برخوردار است. همچنین، در یک تحقیق، حسینیا و همکاران (۲۰۱۹) صلاحیت حرفه‌ای معلمان زبان انگلیسی را در مدارس دولتی و آموزشگاه‌های زبان مورد بررسی قرار دادند. نتایج نشان داد که تفاوت معناداری بین صلاحیت حرفه‌ای معلمان زبان انگلیسی در مدارس دولتی و آموزشگاه‌های زبان وجود دارد به طوری که معلمانی که در آموزشگاه‌های زبان تدریس می‌کنند صلاحیت حرفه‌ای بالاتری دارند. در آخر، در یک مطالعه، صلاحیت حرفه‌ای معلمان زبان انگلیسی سطح

بزرگسال که در آموزشگاه‌های خصوصی تدریس می‌کردند توسط عطایی و همکاران (۲۰۱۷) مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌ها نشان داد که صلاحیت حرفه‌ای شامل مؤلفه‌های مهارت حرفه‌ای، مدیریت کلاس، مهارت برنامه‌ریزی، مهارت ارزیابی، مهارت بین‌فرهنگی، درک فرآیندهای زبان دوم و توصیف زبان می‌باشد.

همان‌طور که از مطالعات بالا استنباط می‌شود، هرچند که دیدگاه معلمان زبان انگلیسی نسبت به صلاحیت حرفه‌ای آنها در ایران مورد بررسی قرار گرفته است، بیشتر این مطالعات با هدف تهیه و اعتبارسنجی یک پرسش‌نامه انجام شده است و تعداد شرکت‌کنندگان به اندازه‌ای نبوده است که نتایج آنها درک کاملی از صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی در مدارس دولتی ایجاد کند. همچنین، نقش جنسیت و سابقه تدریس به‌عنوان دو متغیر تأثیرگذار به‌طور خاص مورد بررسی قرار نگرفته است. بنابراین، در مطالعه حاضر تلاش شد که به سؤالات زیر پاسخ داده شود:

۱. نگرش دبیران زبان انگلیسی در مدارس دولتی نسبت به صلاحیت حرفه‌ای چیست؟

۲. آیا تفاوت معناداری بین صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی مرد و زن در مدارس دولتی ایران وجود دارد؟

۳. آیا تفاوت معناداری بین صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی با سابقه تدریس متفاوت در مدارس دولتی ایران وجود دارد؟

۳. روش تحقیق

شرکت‌کنندگان

برای جمع‌آوری داده‌های لازم، ۳۳۸ نفر از دبیران زبان انگلیسی در دو شهرستان خرم‌آباد و بروجرد با استفاده از روش نمونه‌گیری سهولتی انتخاب شدند. روش نمونه‌گیری سهولتی (یا در دسترس) روشی است که پژوهشگران در چهارچوب تعداد و حجم نمونه، از میان افراد در دسترس تعدادی را برای شرکت در یک تحقیق انتخاب می‌کنند (مک کی و گس، ۲۰۱۶). از بین شرکت‌کنندگان، ۲۲۸ مرد و ۱۱۰ زن بودند. همچنین، ۱۶۵ نفر در مقطع راهنمایی و ۱۷۳ نفر در مقطع دبیرستان تدریس می‌کردند. به‌علاوه، ۲۲۴ نفر از شرکت‌کنندگان مدرک کارشناسی، ۱۱۰ نفر مدرک کارشناسی‌ارشد و ۴ نفر مدرک

دکتری داشتند. به‌علاوه، سن شرکت‌کنندگان بین ۲۰ تا ۵۹ سال بود. شرکت‌کنندگان از لحاظ سابقه تدریس در سه گروه ۱-۱۰ سال، ۲۰-۱۱، و ۳۰-۲۱ قرار گرفتند. مبنای این انتخاب تعداد سنوات تدریس آنها در احکام کارگزینی بود. برای دسترسی به شرکت‌کنندگان، محقق اول به ادارات آموزش و پرورش شهرستان خرم‌آباد (ناحیه یک و ناحیه دو) و شهرستان بروجرد مراجعه کرد. در یک فضای دوستانه، او با معاونت آموزش متوسطه ادارات صحبت کرد و اهداف تحقیق را برای آنها توضیح داد. آنها موافقت کردند که شماره تلفن دبیران زبان انگلیسی را در اختیار او قرار دهند. از آنجایی که این تحقیق در زمان همه‌گیری کرونا انجام شد و همه معلمان نرم‌افزار کاربری واتساپ را روی گوشی‌های هوشمند خود نصب کرده بودند، محققان در یک وب‌آوا توضیحات لازم را برای آنها فرستادند. محققان این پادکست را برای ۴۲۵ فرستادند که در نهایت ۳۳۸ معلم حاضر شدند که در تحقیق حاضر شرکت کنند و به پرسش‌نامه الکترونیکی پاسخ دهند. محققان به شرکت‌کنندگان تأکید کردند که شرکت در مطالعه حاضر به‌صورت داوطلبانه است، پاسخ‌های آنها نزد محققین به‌صورت محرمانه باقی خواهد ماند و آنها را در مورد نتایج تحقیق مطلع خواهند کرد.

ابزارهای گردآوری داده‌ها

در مطالعه حاضر برای جمع‌آوری داده‌های لازم از پرسش‌نامه صلاحیت حرفه‌ای معلمان زبان انگلیسی که توسط خداوردی و مقصودی (۲۰۲۰) تهیه و اعتبارسنجی شده بود استفاده شد. این پرسش‌نامه از دو قسمت تشکیل می‌شود. قسمت اول شامل اطلاعاتی در مورد سابقه تدریس، جنسیت، رشته تحصیلی و مدرک تحصیلی شرکت‌کنندگان است. قسمت دوم شامل سؤالاتی است که سه مؤلفه دانش، مهارت‌ها و نگرش‌ها را بررسی می‌کنند. مؤلفه دانش دربردارنده ۱۲ گویه است و عواملی مانند دانش تحقیق، دانش آموزشی، دانش زبانی، دانش فناروری اطلاعات و ارتباطات، دانش محتوایی، دانش روان-شأنسی، دانش برنامه‌ریزی درسی و محتوای برنامه درسی، دانش محتوای آموزشی، شناخت فراگیران، دانش سازمانی، آگاهی از فنون و راهبردهای تدریس را می‌سنجد. مؤلفه مهارت‌ها دربردارنده ۱۴ گویه است و مهارت مدیریت زمان و تدریس، مهارت در استفاده از فناوری آموزشی، مهارت آزمون-سازی، مهارت ایجاد انگیزه، مهارت زبانی، مهارت مدیریت

منابع، مهارت اقدام پژوهی، مهارت مشارکت، مهارت حل مسئله، مهارت مدیریت کلاس، مهارت تدریس، مهارت خودارزیابی، مهارت ایجاد هماهنگی بین اجزای مختلف و مهارت تصمیم‌گیری بر اساس داده‌ها را می‌سنجد. مؤلفه نگرش‌ها شامل ۱۰ گویه است و داشتن احساس مسئولیت و تعهد، باور داشتن به یادگیری مستمر، باور داشتن به رویکردهای صحیح در آموزش، متعهد بودن به اصول اخلاقی، درک احساسات و شرایط دانش‌آموزان، اعتقاد به تدریس تأملی، احساس مسئولیت در قبال همه دانش‌آموزان، اعتقاد به یادگیری گروهی و مشارکتی، اعتقاد به اصل تفاوت‌های فردی، اعتقاد به نوآوری و رشد و داشتن رویکردهای صحیح در آموزش را می‌سنجد. عقیده بر این است که دبیران زبان انگلیسی که دارای صلاحیت حرفه‌ای بالایی هستند دارای دانش کافی، مهارت‌های لازم و نگرش درست به آموزش هستند. لازم به ذکر است که پایایی پرسش‌نامه از طریق آلفای کرونباخ ($\alpha=0.92$) سنجیده شد که برای مطالعه حاضر قابل قبول بود. همچنین، روایی پرسش‌نامه از طریق تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی بررسی شده بود. با این حال، محققان، پرسش‌نامه را به دو استاد زبان‌شناسی کاربردی در دانشگاه لرستان که در حوزه تربیت معلم مقالات متعددی را چاپ کرده بودند ارائه کردند و از آنها خواستند که روایی محتوای سؤالات را برای مطالعه حاضر بررسی کنند. هرچند که آنها روایی کلی پرسش‌نامه را تأیید کردند، اما بر اساس نظراتی که در این خصوص داشتند تغییراتی جزئی در برخی از سوال‌های پرسش‌نامه بر اساس زبان و محتوا داده شد. بر اساس روند پیشنهاد شده در چنین پژوهش‌هایی که لازم است ترجمه معکوس انجام شود و از آنجایی که این پرسش‌نامه به زبان انگلیسی است، محققان دو متخصص ترجمه را استخدام کردند تا یکی از آنها سؤالات پرسش‌نامه را به فارسی برگرداند و سپس دیگری دوباره آنها را به انگلیسی برگرداند. در آخر، پرسش‌نامه اصلی و متن ترجمه از فارسی به انگلیسی مقایسه شد که در اکثر موارد از نظر محتوا شباهت داشتند. هدف از ترجمه پرسش‌نامه به فارسی این بود که پاسخ‌هایی که شرکت‌کنندگان به سؤالات می‌دهند پایایی و روایی مناسب را داشته باشد.

جمع‌آوری داده‌ها

بعد از انتخاب پرسش‌نامه و ارزیابی روایی و پایایی آن با توجه به اهداف و سؤالات پژوهش حاضر، در مرحله آخر، پرسش‌نامه بین شرکت‌کنندگان توزیع شد. برای این کار، محققان فرم

دیجیتالی پرسش‌نامه را از طریق واتساپ برای شرکت‌کنندگان فرستادند و از طریق یک پادکست توضیحات لازم را برای آنها ارائه کردند و از آنها خواستند سؤالات پرسش‌نامه را با دقت کامل جواب دهند و اگر در حین پاسخ دادن به مشکلی برخورد کردند یا سؤالی برای آنها نامفهوم بود با محققان تماس بگیرند تا توضیحات لازم برای آنها ارائه شود. لازم به ذکر است که پرسش‌نامه با یک رضایت‌نامه دیجیتالی شرکت در مطالعه حاضر شروع می‌شد. شرکت‌کنندگانی که مایل به شرکت در این تحقیق بودند بعد از امضا کردن الکترونیکی پرسش‌نامه وارد مرحله پاسخگویی می‌شدند. باید تأکید شود که به شرکت‌کنندگان هیچگونه اطلاعاتی درباره مفهوم صلاحیت حرفه‌ای و فاکتورهای تشکیل دهنده آن داده نشد.

تجزیه و تحلیل داده‌ها

تجزیه و تحلیل داده‌ها بر اساس سؤالات تحقیق انجام شد. با کمک نرم افزار SPSS ورژن ۲۲، علاوه بر محاسبه میانگین و انحراف معیار، برای هر سؤال پرسش‌نامه، درصد پاسخگویی محاسبه شد. در اینجا هدف این بود که مشخص شود که شرکت‌کنندگان چند درصد با محتوای سوال داده شده موافق هستند. همچنین، از آزمون فریدمن برای مشخص کردن اینکه کدام زبرعامل‌ها بیشترین تأثیر را در صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی دارند استفاده شد. برای جواب دادن به سؤال دوم مبنی بر اینکه آیا تفاوت معناداری بین صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی مرد و زن در ایران وجود دارد از آزمون تی مستقل استفاده شد. همچنین، برای پاسخ دادن به سؤال سوم که آیا تفاوت معناداری بین صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی با سابقه تدریس متفاوت وجود دارد، از آزمون آنالیز واریانس یک‌طرفه استفاده شد.

۴. یافته‌ها

سؤال اول تحقیق نگرش دبیران زبان انگلیسی در مدارس دولتی نسبت به صلاحیت حرفه‌ای و سه مؤلفه دانش، مهارت و نگرش را بررسی کرد. همان‌طور که جدول شماره ۱ نشان می‌دهد (ضمیمه ۱)، در ارتباط با گویه دانش، تقریباً ۹۶ درصد پاسخ‌دهندگان فکر می‌کنند که دانش رشد روان‌شناسی کودک مهم است. تقریباً ۹۷ درصد پاسخ‌دهندگان باور دارند که دانش حوزه محتوا مهم است. ۱۰۰ درصد شرکت‌کنندگان موافق هستند که دانش زمینه‌ای، نهاد، سازمانی (شناخت محیط کار) مهم است. تقریباً ۹۴ درصد دبیران زبان انگلیسی بر این

عقیده‌اند که تهیه برنامه درسی و دانش برنامه درسی مهم است. تقریباً ۹۸ درصد پاسخ‌دهندگان فکر می‌کنند که دانش آموزشی (دانش تاریخی، فلسفی، جامعه‌شناسی) مهم است. حدود ۹۴ درصد شرکت‌کنندگان بر این نظر هستند که سوادرایانه‌ای مهم است. تقریباً ۸۸ درصد دبیران زبان انگلیسی در مطالعه حاضر باور دارند که آگاهی از نیازهای فراگیران و دانش قبلی آنها مهم است. حدود ۸۷ درصد از پاسخ‌دهندگان موافق هستند که دانش‌زبانی (واژگان و دانش دستوری، املاي کلمات و تلفظ) مهم است. تقریباً ۱۰۰ درصد شرکت‌کنندگان این نگرش را دارند که دانش محتوای آموزشی (استفاده از دانش آموزشی در شرایط خاص) مهم است. تقریباً ۹۹ درصد دبیران زبان انگلیسی در مطالعه حاضر فکر می‌کنند که دانش آموزشی (دانستن نظریه‌ها، رویکردها، روش‌ها به‌طورکلی) مهم است. حدود ۹۴ درصد پاسخ‌دهندگان باور دارند که دانش تحقیق مهم است. و تقریباً ۹۶ درصد شرکت‌کنندگان موافق هستند که دانش استراتژی‌ها و دانش فنی مهم است (ضمیمه ۱).

در ارتباط با گویه مهارت‌ها، تقریباً ۶۸ پاسخ‌دهندگان موافق هستند که مهارت‌های اقدام پژوهی (انجام تحقیق در کلاس) مهم است. تقریباً ۸۵ درصد شرکت‌کنندگان فکر می‌کنند که مهارت‌های طراحی ابزارهای ارزیابی و سنجش (طراحی آزمون) مهم است. تقریباً ۹۶ درصد دبیران زبان انگلیسی این نگرش را دارند که مهارت‌های مدیریت کلاس مهم است. تقریباً ۹۷ درصد پاسخ‌دهندگان بر این عقیده‌اند که مهارت‌های همکاری (مهارت ارتباط با کارکنان مدرسه و محیط کار) مهم است. تقریباً ۹۷ درصد پاسخ‌دهندگان بر این باور هستند که هماهنگی مهارت‌ها (سازماندهی عناصر آموزشی برای همکاری خوب با یکدیگر) مهم است. تقریباً ۹۷ درصد شرکت‌کنندگان فکر می‌کنند که مهارت‌های تصمیم‌گیری مبتنی بر داده (تصمیم‌گیری بر اساس داده‌ها و شواهد) مهم است. تقریباً ۹۴ درصد دبیران زبان انگلیسی فکر می‌کنند که مهارت ایجاد اشتیاق (ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان) مهم است. تقریباً ۹۰ درصد پاسخ‌دهندگان موافق هستند که داشتن مهارت‌های زبان (گوش‌دادن، صحبت‌کردن، خواندن و نوشتن) مهم است. تقریباً ۹۰ درصد شرکت‌کنندگان بر این عقیده‌اند که مهارت مدیریت مواد/منابع (استفاده خوب از منابع موجود) در مدرسه مهم است. تقریباً ۹۲ درصد پاسخ‌دهندگان فکر می‌کنند که مهارت آموزشی (به‌کارگیری نظریه‌ها در یک زمینه واقعی) مهم است. تقریباً

۹۹ درصد دبیران زبان انگلیسی در مطالعه حاضر این نگرش را دارند که داشتن مهارت حل مسئله مهم است. تقریباً ۹۱ درصد پاسخ‌دهندگان موافق هستند که مهارت تأمل و ارزیابی کار خود مهم است. تقریباً ۹۸ درصد شرکت‌کنندگان فکر می‌کنند که مهارت‌های تکنولوژی مهم است. و ۹۷ درصد دبیران زبان انگلیسی باور دارند که مهارت مدیریت زمان/برنامه‌ریزی درسی مهم است.

در ارتباط با گویه نگرش‌ها، تقریباً ۹۰ درصد پاسخ‌دهندگان فکر می‌کنند که همکاری با دیگر همکاران مهم است. تقریباً ۹۸ درصد پاسخ‌دهندگان موافق هستند که اعتقاد به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان مهم است. تقریباً ۹۰ درصد شرکت‌کنندگان این نگرش را دارند که اعتقاد به نوآوری و پیشرفت شخصی معلم مهم است. تقریباً ۹۰ درصد دبیران زبان انگلیسی بر این عقیده‌اند که اعتقاد به یادگیری در طول عمر مهم است. تقریباً ۹۲ درصد پاسخ‌دهندگان فکر می‌کنند که اعتقاد به آموزش تأملی (دریافت بازخورد از زبان‌آموزان برای بهبود تدریس و کار خود) مهم است. تقریباً ۹۲ درصد شرکت‌کنندگان موافق هستند که مراقبت و توجه به همه دانش‌آموزان مهم است. تقریباً ۸۷ درصد دبیران زبان انگلیسی بر این باور هستند که داشتن تعهد و احساس مسئولیت مهم است. تقریباً ۹۵ درصد پاسخ‌دهندگان موافق هستند که داشتن نگرش درست نسبت به آموزش و یادگیری مهم است. تقریباً ۹۵ درصد شرکت‌کنندگان بر این باورند که نشان‌دادن نگرانی در مورد اخلاق حرفه‌ای (پیروی از قوانین و اصول اخلاقی) مهم است. و تقریباً ۹۷ درصد دبیران زبان انگلیسی فکر می‌کنند که درک احساسات و مشکلات دانش‌آموزان (همدلی) مهم است.

همان‌طور که در جدول شماره ۲ گزارش شده است، نتایج نشان می‌دهد که همهٔ زیرعامل‌ها دارای نقش تعیین‌کننده‌ای در صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی هستند چون مقادیر p کمتر از مقدار $(0,05)$ Sig است. به‌علاوه، محققان بررسی کردند که کدام زیرعامل بیشترین تأثیر را دارد. برای این منظور، آنها از آزمون فریدمن استفاده کردند. همان‌طور که در جدول شماره ۲ نشان داده شده است، مقدار میانگین $(4,59)$ و انحراف معیار $(0,19)$ برای دانش، میانگین $(4,51)$ و انحراف معیار $(0,20)$ برای مهارت‌ها و میانگین

(۴,۴۸) و انحراف معیار (۰,۲۶) برای نگرش‌ها به ترتیب به دست آمد.

جدول ۲. میانگین، انحراف معیار و مقادیر p گویه‌های

صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی

گویه	میانگین	انحراف معیار	مقادیر p
دانش	۴,۵۹	۰,۱۹	۰,۰۳۴
مهارت‌ها	۴,۵۱	۰,۲۰	۰,۰۵۴
نگرش‌ها	۴,۴۸	۰,۲۶	۰,۴۱

محققان از آزمون فریدمن برای مشخص کردن اینکه آیا تفاوت معناداری بین زیر عامل‌ها وجود دارد، استفاده کردند. جدول ۳. نتایج آزمون فریدمن

۳۳۸	N
۵,۶۲	Chi-Square
۲	df
۰,۳۱	Asymp. Sig.
	a. Friedman Test

همان‌طور که در جدول شماره ۳ نشان داده شده است، تفاوت معناداری بین زیرعامل‌ها در ارتباط با نقش آنها در صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی وجود ندارد ($\chi^2(2) = 5.62, p = 0.031$). یعنی، سه زیرعامل دانش، مهارت‌ها و نگرش‌ها نقش سازنده‌ای در تشکیل صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی دارند.

سؤال دوم بررسی کرد که آیا تفاوت معناداری بین صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی مرد و زن در مدارس دولتی ایران وجود دارد. برای پاسخ دادن به این سؤال از آزمون تی مستقل استفاده شد. به منظور اینکه محققان بتوانند از آزمون تی مستقل استفاده کنند، آنها ابتدا بررسی کردند که آیا داده‌های به دست آمده دارای توزیع نرمال هستند. برای

این هدف، آنها از آزمون معتبر کلموگروف-اسمیرنوف استفاده کردند. نحوه قضاوت با توجه به جدول آزمون کلموگروف-اسمیرنوف به این صورت است که اگر سطح معنی‌داری (sig) برای کلیه متغیرها بزرگ‌تر از سطح آزمون (۰/۰۵) باشد توزیع داده‌ها نرمال می‌باشد. در جدول شماره ۴، نتایج این آزمون برای متغیرها گزارش شده است.

جدول ۴. نتایج آزمون کلموگروف-اسمیرنوف برای

متغیرهای صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی و جنسیت

متغیر	صلاحیت حرفه‌ای
حجم نمونه	۳۳۸
پارامترهای میانگین	۴,۵۳۵
توزیع انحراف معیار	۰,۱۳۸
نرمال	
آماره آزمون اسمیرنوف-	۰,۴۶
کلموگروف	
سطح معنی‌داری آزمون	۰,۰۸۲
نتیجه آزمون	نرمال است

با توجه به جدول شماره ۴، مقدار sig آزمون کلموگروف-اسمیرنوف برای متغیر صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی برابر مقدار ۰,۰۸۲ به دست آمد که بزرگ‌تر از مقدار ۰,۰۵ است. بنابراین، شکل توزیع نمرات صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی از توزیع نرمال برخوردار است. بعد از اطمینان از نرمال بودن توزیع داده‌ها، آزمون تی مستقل استفاده شد. برای این آزمون تساوی میانگین دو جامعه لازم است؛ ابتدا بررسی کنیم، آیا واریانس‌های دو جامعه برابرند یا خیر. به عبارت دیگر؛ آزمون تساوی واریانس‌ها مقدم بر آزمون تساوی میانگین‌هاست. جهت آزمون تساوی واریانس‌ها از آزمون لئون استفاده می‌شود. بنابراین، اگر سطح معنی‌داری آزمون لئون بیشتر از (۰/۰۵) باشد، فرض برابری واریانس‌ها پذیرفته شده است و لازم است که میانگین نمرات دو گروه در حالت برابری واریانس‌ها مورد بررسی قرار بگیرد. ولی اگر فرض برابری واریانس‌ها رد شود، لازم است که میانگین نمرات دو جامعه در حالتی که واریانس‌های دو جامعه برابر نمی‌باشد، مورد بررسی قرار گیرد.

جدول ۵. نتایج آزمون تی مستقل نمرات متغیر صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی مرد و زن

متغیر	جنسیت	میانگین	آزمون یون	مستقل تی آزمون	
				t-value	Sig
صلاحیت حرفه‌ای	مرد	۴,۴۹۵	۰,۱۱۳	-۷,۵۹۳	۰,۰۰۰
	زن	۴,۶۰۷			
معلمان	زن	۴,۶۰۷		-۷,۰۶۹	۰,۰۰۰

باتوجه به جدول شماره ۵، sig آزمون یون برابر (۱۱۳/۰) می‌باشد که بیشتر از مقدار (۰۵/۰) است، بنابراین، واریانس نمرات صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی میان مردان و زنان برابر می‌باشد، لذا جهت بررسی میانگین نمرات بین مردان و زنان باید سطر اول جدول، مدنظر قرار گیرد. باتوجه به این سطر، مقدار sig برابر (۰۰۰/۰) است، که کمتر از مقدار (۰۵/۰) می‌باشد. پس، می‌توان نتیجه گرفت که میانگین نمرات متغیر صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی بین مردان و زنان، اختلاف معناداری باهم ندارند. همان‌گونه که مشاهده می‌گردد میانگین نمره صلاحیت حرفه‌ای در بین زنان (۴۶۰۷) خیلی متفاوت از مردان (۴۴۹۵) نیست. بنابراین، می‌توان نتیجه‌گیری کرد که صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی مرد و زن در ایران با هم تفاوت چندانی ندارد.

سؤال سوم تحقیق بررسی کرد که آیا تفاوت معناداری بین صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی با توجه به سابقه تدریس آنها در مدارس دولتی ایران وجود دارد. به‌منظور مقایسه میانگین نمرات متغیر صلاحیت حرفه‌ای دبیران در میان سطوح مختلف سابقه خدمت (۱ تا ۱۰، ۱۱ تا ۲۰، ۲۱ تا ۳۰) از آزمون تحلیل واریانس یک-طرفه استفاده شد. نحوه قضاوت در مورد یکسان بودن میانگین گروه‌ها به این ترتیب است که اگر سطح معنی‌داری آزمون بیشتر از (۰۵/۰) باشد، میانگین نمرات متغیر مورد بررسی در میان گروه‌ها مختلف یکسان می‌باشد و اگر سطح معنی‌داری آزمون کمتر از (۰۵/۰) باشد، حداقل میانگین نمرات دو گروه باهم برابر نیست و جهت تشخیص این نکته که کدام گروه‌ها باهم اختلاف میانگین معنی‌داری دارند؛ از آزمون‌های تعقیبی استفاده می‌گردد.

جدول ۶. نتایج آزمون تحلیل واریانس یک طرفه صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی در سطوح مختلف سابقه خدمت

متغیر	منابع تغییرات	مجموع مربع انحرافات (SS)	درجه آزادی (df)	میانگین مربع انحرافات (MS)	مقدار F	سطح اطمینان (Sig)
صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی	بین گروهی	۰,۰۶۵	۲	۰,۰۳۳	۱,۷۳۶	۰,۱۷۸
	درون گروهی	۶,۳۱	۳۳۵	۰,۰۱۹		
	کل	۶,۳۷۵	۳۳۷			

باتوجه به جدول (۶)، sig آزمون برای متغیر صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی بزرگ‌تر از مقدار (۰۵/۰) است و برابر با (۱۷۸,۰) می‌باشد، بنابراین، میانگین نمرات صلاحیت حرفه‌ای دبیران در سه سطح مختلف سابقه

خدمت اختلاف معناداری باهم ندارند. یعنی اینکه صلاحیت حرفه‌ای بین دبیران زبان انگلیسی با سابقه ۱ تا ۱۰، ۱۱ تا ۲۰ و ۲۱ تا ۳۰ سال با هم فرق نمی‌کند.

۴. بحث

هدف از این مطالعه بررسی نگرش دبیران زبان انگلیسی در مدارس دولتی نسبت به صلاحیت حرفه‌ای بود. همچنین، نقش جنسیت و سابقه تدریس به‌عنوان دو عامل مؤثر بر صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی در مدارس دولتی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که شرکت‌کنندگان بر این عقیده بودند که مؤلفه‌های دانش، مهارت و نگرش نقش مهمی در تعیین صلاحیت حرفه‌ای آنها دارند. همانند نتایج پژوهش حاضر، یافته‌های مطالعه یوونو (۲۰۰۵) در چین نشان داد که مؤلفه‌های دانش ضروری برای تدریس، آموزش مؤثر در دستیابی به دانش، ویژگی‌های فکری و انسجام کار توسعه حرفه‌ای، صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی را تشکیل می‌دهند. همچنین، همسو با یافته‌های پژوهش حاضر، عطایی و همکاران (۲۰۱۷) در بررسی صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی در سطح بزرگسال شاغل در آموزشگاه‌های خصوصی دریافتند که صلاحیت حرفه‌ای آنها در مؤلفه مهارت (از قبیل مهارت حرفه‌ای، برنامه‌ریزی، ارزیابی، و بین فرهنگی) دارای نقاط قوت بود. به‌علاوه، در پژوهش صابری و صحراگرد (۲۰۱۹)، معلمان شرکت‌کننده بر این باور بودند که دانش، مهارت و تجربه بیش از هر عامل دیگری در صلاحیت حرفه‌ای آنها نقش دارند. همچنین، هم‌جهت با نتایج پژوهش حاضر، بابانگلو و یاردمسی (۲۰۱۷) در بررسی نگرش دو گروه از معلمان مدارس دولتی و خصوصی در مورد توسعه حرفه‌ای در کشور ترکیه به این نتیجه رسیدند که هر دو گروه نگرش مثبتی به اصول توسعه حرفه‌ای از قبیل یادگیری و کسب مداوم دانش دارند. به‌طور مشابه، رینانتانی و همکاران (۲۰۱۷) در بررسی نگرش معلمان زبان انگلیسی دبیرستان درباره صلاحیت حرفه‌ای در اندونزی یافتند که اکثر معلمان صلاحیت حرفه‌ای خود را خوب و مطلوب ارزیابی کردند.

یافته پژوهش حاضر در این خصوص که مؤلفه مهارت در صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است با نظریه آموزش زبان کاربردمحور که توسط پیش‌قدم و ذبیحی (۲۰۱۲) مطرح شد همسو می‌باشد. این نظریه با تأکید بر دانش علمی و عملی برنامه‌های زبان-آموزی بر این نگرش تکیه دارد که کلاس‌های آموزش زبان می‌توانند بستر مناسبی برای انتقال دانش برای رسیدن به مهارت‌های زندگی باشند (ناوری و همکاران، ۱۳۹۷). هم‌جهت با یافته‌های پژوهش حاضر، مطالعه خدامرادی و مقصودی (۱۳۹۹) نشان داد که مؤلفه نگرش که در برگیرنده

مضامینی مانند اعتقاد به تدریس عملی، مسئولیت‌پذیری، نوآوری و یادگیری مستمر می‌باشند در صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی تأثیر بسزایی دارد. در این راستا، شرمن و همکاران (۱۹۹۷) استدلال می‌کنند که درک و نگرش معلمان از صلاحیت حرفه‌ای خود مهمترین جنبه از توسعه حرفه‌ای است. به‌طوری‌که به هر میزان که معلمان تجربه مثبتی از یادگیری داشته باشند آنها به همان نسبت در ادغام این تجارب در امر آموزش تمایل بیشتری دارند. در واقع، نگرش‌های مثبت معلمان در صلاحیت حرفه‌ای آنها نقش مؤثری دارد. همان‌طور که مایلز و همکاران (۲۰۱۴) بیان می‌کنند، ارتقاء صلاحیت و توانمندی حرفه‌ای معلمان منوط به کیفیت مطلوب و همه‌جانبه توسعه حرفه‌ای می‌باشد. در همین راستا، ویلیجز-ریمر بر این باورند که دانش کافی و تجربه موفق معلمان در امر آموزش بر عملکرد و رفتار حرفه‌ای آنها تأثیر مثبتی دارد.

نتایج به‌دست‌آمده را می‌توان از این جهت توجیه کرد که صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی شامل ابعاد نظری و عملی می‌باشد (لنگکاناواتی، ۲۰۱۵). به این معنی که صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی مجموعه‌ای از ساختارهای ذهنی است که انجام فعالیت‌های آموزشی را برای آنها تسهیل کرده است. از بعد عملی، می‌توان گفت که صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی شامل مجموعه‌ای از مهارت‌های ذهنی سطح بالاست که نشان‌دهنده توانایی آنها برای کنترل موقعیت‌های پیچیده‌ای است که با آن درگیر بوده‌اند. در همین راستا، معافیان و پیش‌قدم (۲۰۰۹) معتقدند که مهارت‌های ذهنی سطح بالا دبیران زبان انگلیسی در زمینه‌های مختلف (به‌عنوان مثال هوش بالا در زمینه موسیقی و یا ارتباطات بین‌فردی) نقش مهمی در موفقیت و صلاحیت حرفه‌ای آنها دارد. از این جهت، می‌توان گفت که صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی شامل ریز فاکتورهای دانش، مهارت‌ها و نگرش‌ها می‌باشد. به‌علاوه، یافته‌های این مطالعه ممکن است بر اساس نظریه خودکارآمدی بندورا (۱۹۷۷) توضیح داده شود. بر اساس این نظریه، ممکن است استدلال شود که دبیران زبان انگلیسی که به توانایی خود در سازمان‌دهی و اجرای فعالیت‌های آموزشی اعتقاد بیشتری دارند، ممکن است عملکرد شغلی بهتری در محیط آموزشی داشته باشند. در واقع، طبق این نظریه، می‌توان استدلال کرد که دبیران زبان انگلیسی از موقعیت‌ها و وظایفی که فراتر از دانش و مهارت آنها بوده

است اجتناب می‌کردند. در مقابل، اگر آنها به توانایی‌های خود اطمینان داشته باشند، ممکن است شهامت ورود به موقعیت‌های چالش برانگیز و انجام کارهای سخت را پیدا کنند. همچنین، برای توضیح یافته‌های این مطالعه، می‌توان به نظریه تعیین سرنوشت مراجعه کرد (دسی و رایان، ۲۰۰۰). در راستای این نظریه، ممکن است استدلال شود که انگیزه دبیران زبان انگلیسی برای انجام وظایف شغلی ممکن است از نیازهای روانی-ذاتی آنها ناشی شده باشد. یعنی ممکن است آنها به شایستگی (یعنی احساس خودکارآمدی)، خودمختاری (یعنی احساس کنترل) و وابستگی (یعنی احساس ارتباط با محیط بیرونی) نیاز داشته باشند. در این خصوص، اگر نیازهای دبیران زبان انگلیسی به اندازه کافی برآورده می‌شود، ممکن بود تأثیرات مثبتی در شغل آنها ایجاد می‌شد. این یافته‌ها هماهنگ با نتایج مطالعات قبلی است (عزیز و همکاران، ۲۰۱۴؛ وتیپو و همکاران، ۲۰۱۵)، که نشان دادند صلاحیت حرفه‌ای معلمان مهم‌ترین عامل تعیین‌کننده در انگیزه تدریس آنها است.

همچنین، نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که جنسیت عامل تعیین‌کننده‌ای در صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی نبوده است. در واقع همان‌طور که یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی مرد و زن شرکت‌کننده در این پژوهش باهم تفاوت معناداری نداشت. همسو با یافته‌های پژوهش حاضر، معافیان و پیش قدم (۲۰۰۹) دریافتند که در زمینه صلاحیت حرفه‌ای، بین عامل جنسیت و هوش‌های چندگانه برای رسیدن به موفقیت حرفه‌ای رابطه معناداری وجود ندارد. همچنین، سابقه تدریس تأثیر معناداری بر صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی نداشت. بر خلاف یافته‌های پژوهش حاضر، بابانگلو و یاردمسی (۲۰۱۷) به این نتیجه رسیدند که معلمان زن بیشتر از معلمان مرد به برخی مؤلفه‌های صلاحیت حرفه‌ای از قبیل استمرار در توسعه حرفه‌ای و اعتماد به خود به‌عنوان یک فاکتور مهم در توسعه حرفه‌ای علاقمند هستند. برای توضیح این نتیجه که صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی مرد و زن متفاوت نیست به این واقعیت می‌توان رجوع کرد که شرایط کاری آنها باهم یکسان است. یعنی چون دبیران زبان انگلیسی مرد و زن باید وظایف شغلی یکسانی را انجام دهند و در یک محیط کاری یکسان کار کنند، آنها لازم است که دانش، مهارت‌ها و نگرش‌های

یکسانی را توسعه دهند. دلیل اینکه سابقه تدریس در صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی نقش تعیین‌کننده‌ای ندارد می‌تواند این باشد که در طول خدمت خود در آموزش و پرورش آنها وظایف شغلی یکسانی را انجام می‌دهند و این باعث می‌شود که آنها تلاش زیادی برای توسعه حرفه‌ای خود نداشته باشند.

۵. نتیجه‌گیری

همان‌طور که در بالا اشاره شد، این مطالعه به بررسی نگرش دبیران زبان انگلیسی در مدارس دولتی نسبت به صلاحیت حرفه‌ای پرداخت. همچنین، نقش جنسیت و سابقه تدریس به‌عنوان دو عامل مؤثر بر صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی در مدارس دولتی مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌ها نشان داد که از نظر شرکت‌کنندگان مؤلفه‌های دانش، مهارت و نگرش نقش مهمی در تعیین صلاحیت حرفه‌ای آنها دارند. همچنین، نتایج نشان داد که تفاوت معناداری بین صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی مرد و زن وجود ندارد. به‌علاوه، یافته‌ها نشان داد که شرکت‌کنندگانی که سابقه تدریس بیشتری دارند از صلاحیت حرفه‌ای بالاتری برخوردار نیستند. یافته‌های به‌دست‌آمده نشان دهنده این است که دبیران زبان انگلیسی برای اینکه بتوانند عملکرد شغلی مطلوبی داشته باشند، باید دانش کافی، مهارت لازم و نگرش مثبت برای این کار را داشته باشند. به عبارت دیگر، لازم است که دبیران زبان انگلیسی صلاحیت حرفه‌ای خود را در سه بعد دانش‌ها، مهارت‌ها و نگرش‌ها ارتقا دهند. اگر آنها از دانش کافی در زمینه آموزش زبان انگلیسی برخوردار باشد اما مهارت‌های لازم و نگرش‌های مثبت و درست را نداشته باشند نمی‌توانند عملکرد شغلی مطلوبی را از خود نشان دهند. به زبان ساده، سه مؤلفه دانش‌ها، مهارت‌ها و نگرش‌ها با هم رابطه مستقیم و دو سویه دارند و باید باهم مورد توجه قرار گیرند. اینکه یافته‌ها نشان داد که صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی تحت تأثیر جنسیت و سابقه تدریس نیست، به معنی این است که دبیران زبان انگلیسی مرد و زن فارغ از سابقه تدریسی که دارند نگرش یکسانی نسبت به صلاحیت حرفه‌ای دارند. می‌توان نتیجه‌گیری کرد که صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی مفهومی چند بعدی است که باید به‌طور خاص مورد توجه قرار گیرد.

با توجه به نتایج به‌دست‌آمده، کاربردهایی را می‌توان ارائه کرد. اول، متولیان آموزش و پرورش در سطح وزارت آموزش و پرورش و اداره کل آموزش و پرورش استان‌ها لازم است

که کارگاه‌هایی را به صورت مستمر برای توسعه، بهبود و به‌روزرسانی صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی برگزار کنند. در این کارگاه‌ها، لازم است که هر سه جنبه صلاحیت حرفه‌ای شامل دانش، مهارت‌ها و نگرش‌ها مورد توجه قرار گیرد. دوم، اساتید مراکز تربیت‌معلم و مدرسان دوره‌های ضمن خدمت باید توجه ویژه‌ای به صلاحیت حرفه‌ای دانشجویان-معلمان و دبیران زبان انگلیسی داشته باشند. آنها لازم است که مواد آموزشی و منابع درسی که به صورت خاص می‌تواند صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی را در سه جنبه دانش‌ها، مهارت‌ها و نگرش‌ها تقویت کند مورد استفاده قرار دهند. سوم، طراحان و تهیه‌کنندگان سرفصل‌های آموزشی برای رشته‌های زبان انگلیسی در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری لازم است که واحدهای تخصصی که در ارتباط با صلاحیت حرفه‌ای معلمان زبان انگلیسی باشد را اختصاص دهند به صورتی که فارغ‌التحصیلان رشته زبان انگلیسی مجبور باشند این واحدها را بگذرانند. و در آخر، دبیران زبان انگلیسی در مدارس دولتی باید تلاش لازم را برای ارتقاء صلاحیت حرفه‌ای خود در سه جنبه دانش، مهارت‌ها و نگرش‌ها انجام دهند. برای دستیابی به این هدف، آنها می‌توانند در کارگاه‌های تربیت معلم که در سراسر کشور برگزار می‌شود شرکت کنند، از منابع مفیدی که در مجلات علمی معتبر چاپ می‌شود استفاده کنند و از تجربیات همکاران خود بهره ببرند. با ارتقای صلاحیت حرفه‌ای خود، آنها توانایی لازم برای انجام وظایف شغلی به طور مطلوب را خواهند داشت.

باتوجه به محدودیت‌های وارد شده به مطالعه حاضر، پیشنهادهایی برای انجام مطالعات بیشتر در آینده ارائه می‌گردد. اول، از آنجایی که شرکت‌کنندگان در این مطالعه محدود به دبیران زبان انگلیسی استان لرستان بود، لازم است که مطالعات بیشتری با حضور دبیران زبان انگلیسی در دیگر مناطق ایران انجام شود تا روایی نتایج به دست آمده بیشتر مورد اعتماد باشد. دوم، از آنجایی که محققان برای انجام این مطالعه فقط از دبیران زبان انگلیسی در مدارس دولتی استفاده کردند، لازم است که مطالعات آینده صلاحیت حرفه‌ای را از دیدگاه معلمان زبان انگلیسی در آموزشگاه‌های زبان انگلیسی مورد بررسی قرار دهند. سوم، چون که مطالعه حاضر از نوع کمی بود، محققان علاقمند می‌توانند مطالعات کیفی را برای بررسی نگرش دبیران زبان انگلیسی نسبت به صلاحیت حرفه‌ای انجام دهند. چهارم، از آنجایی که این تحقیق از نوع مقطعی می‌باشد، مطالعات طولی در آینده می‌تواند انجام شود تا مشخص شود که چگونه

صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی در گذر زمان تغییر می‌کند. و در آخر، محققان علاقمند می‌توانند با انجام یک مطالعه ترکیبی رابطه صلاحیت حرفه‌ای دبیران زبان انگلیسی و عملکرد شغلی آنها را بررسی کنند.

منابع

- خدامرادی، ابوالفضل و مقصودی، مجتبی (۱۳۹۹). ساخت و هنجاریابی پرسش‌نامه صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان زبان انگلیسی. *مطالعات زبان و ترجمه*، ۵۳(۱)، ۱۹۵-۱۶۷.
- رجایی‌نیا، کیانی و اکبری رامین (۱۳۹۹). ارزیابی عملکردی صلاحیت‌های حرفه‌ای دانشجو معلمان زبان انگلیسی: مطالعه موردی دانشگاه فرهنگیان. *پژوهش‌های زبان‌شناختی در زبانهای خارجی*، ۱۱(۱)، ۲۶-۱۱.
- عطایی، محمودرضا، بابایی، عصمت و موسوی، ملیحه (۲۰۱۴). ارزشیابی صلاحیت حرفه‌ای مدرسان زبان انگلیسی سطح بزرگسال در بخش خصوصی آموزش زبان ایران. *پژوهش‌های زبان‌شناختی در زبانهای خارجی*، ۸(۴)، ۱۰۴-۸۱.
- فضلعلی، علوی و کیوان پناه، شیوا (۱۳۹۷). تأثیر یادگیری معکوس بر توسعه حرفه‌ای نومعلمان زبان انگلیسی: میزان مشغول بودن و نگرش آنها. *پژوهش‌های زبان‌شناختی در زبانهای خارجی*، ۷(۲)، ۴۷۱-۴۹۶.
- ناوری، صفورا، پیش‌قدم، رضا، حسینی فاطمی، آذر و هاشمی، محمدرضا (۱۳۹۷). ساخت و هنجاریابی پرسش‌نامه افزایش خلاقیت زبان‌آموزان در آموزش زبان به شیوه کاربرد محور، با روش مدل‌سازی رش. *مطالعات زبان و ترجمه*، ۵۰(۴)، ۲۷-۱.
- Aziz, F., Akhtar, M., & Rauf, M. (2014). Relationship between teachers' vompentencies and motivation at higher education level in Pakistan. *Pakistan Annual Research Journal*, 50(1), 163-174.
- Babanoğlu, M. P., & Yardimci, A. (2017). Turkish state and private school EFL teachers' perceptions on professional development. *Çukurova University*

- Gnitecki, J. (2005). *Competence in theory and practice*. Macmillan.
- Gupta, K. (1999). *A practical guide for need assessment*. John Wiley & Sons. Inc.
- Hosseinnia, M., Ashraf, H., & Khajavi, G. H. (2019). A comparative study on professional competencies of Iranian EFL teachers at public and private sectors. *Journal of Language Horizons*, 3(2), 125-146. <https://dx.doi.org/10.22051/lghor.2020.28503.1197>
- Huntly, H. (2008). Teachers' work: Beginning teachers' conceptions of competence. *The Australian Educational Researcher*, 35(1), 125-145. <https://doi.org/10.1007/BF03216878>
- Khodamoradi, A., & Maqsoodi, M (2019). Construction and standardization of the questionnaire of professional qualifications of English language teachers. *Language and Translation Studies*, 53(1), 167-195. (in Persian)
- Koster, B., & Dengerink, J. J. (2008). Professional standards for teacher educators: How to deal with complexity, ownership and function. Experiences from the Netherlands. *European Journal of Teacher Education*, 31(2), 135-149. <https://doi.org/10.1080/02619760802000115>
- Lengkanawati, N. S. (2015). EFL teachers' competence in the context of English curriculum 2004: Implications for EFL teacher education. *Teflin Journal*, 16(1), 79-92.
- Faculty of Education Journal, 46(2), 789-803.
- Bailey, M. K. (2006). *Language teacher supervision: A case-based approach*. Cambridge University Press.
- Bandura, A. (1989). Human agency in social cognitive theory. *American psychologist*, 44(9), 1175-1184. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.44.9.1175>
- Barber, M., & Mourshed, M. (2007). *How the world's best performing school systems come out on top*. <https://b2n.ir/099362>
- Celik, S., Mačianskienė, N., & Aytin, K. (2013). Turkish and Lithuanian EFL instructors' professional development experiences: Worth the effort, or waste of time?. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(2), 160-187.
- Cole, P. G., & Chan, L. K. S. (2009). *Teaching principles and practice* (2nd ed.). Prentice Hall.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227-268. https://doi.org/10.1207/S15327965PLI1104_01
- Fazlali, F., Alavi, S. M., & Keivanpanah, S. (2018). The effect of flipped professional development on English language teachers' engagement and attitude. *Journal of Foreign Language Research*, 7(2), 471-496. (in Persian)

- Gruber (Eds.), *International handbook of research in professional and practice-based learning* (pp. 107–137). Springer.
- Murray, J. (2009). Teacher competencies in the post-method landscape: The limits of competency-based training in TESOL teacher education. *Macquarie University Journal*, 24(1), 17-29.
- Namaziandost, E., Azizi, Z., & Rezai, A. (2021). Exploring the relationship between Iranian EFL teachers' professional competence and job satisfaction: A mixed-methods study. *Iranian Journal of English for Academic Purposes*, 10(4), 69-85.
- Navari, S., PishGhadam, R., Hosseini, F., A., & Hashemi, M. R. (2017). Construction and standardization of a questionnaire to increase the creativity of language learners in language teaching in an application-oriented way, with the method of Rash modeling. *Language and Translation Studies*, 50(4), 1-27. (in Persian)
- Pishghadam, R., & Zabihi, R. (2012). Life syllabus: A new research agenda in English language teaching. *TESOL Arabia Perspectives*, 19(1), 23-27.
- Rajaeenia, M., Kiany, G., & Akbari, R. (2021). Performance assessment of EFL student teachers' professional competencies: A case of Iranian Farhangian University. *Journal of Foreign Language Research*, 11(1), 11-26. (in Persian)
- [Rezai, A., Azizi, Z., & Namaziandost, E. \(2022\). Is Iranian EFL teachers' professional](#) <http://dx.doi.org/10.15639/teflinjournal.v16i1/79-92>
- Mackey, A., & Gass, S. M. (2015). *Second language research: Methodology and design*. Routledge.
- [Miles, K., Odden, A., Fermanich, M., & Archibald, S. \(2004\). Inside the black box of school district depending on professional development: Lessons from urban districts. Journal of Educational Finance, 30, 1-26. https://www.jstor.org/stable/40704218](#)
- Moafian, F., & Pishghadam, R. (2009). Construct validation of a questionnaire on characteristics of successful Iranian EFL teachers. *Pazhuhesh-e Zabanha-ye Khareji*, 54, 127-142.
- Mousavi, M. A., Atai, M., & Babai. (۲۰۱۴). Evaluating Professional competence of adult-level EFL teachers in the Iranian English language teaching private sector. *Journal of Foreign Language Research*, 7(2), 471-496. (in Persian)
- Mousavi, M. A., Atai, M. R., & Babaii, E. (2016). Exploring standards and developing a measure for evaluating Iranian EFL teachers' professional competence in the private sector. *Iranian Journal of English for Academic Purposes*, 5(2), 30-59.
- Mukhamadovna, T. M., Sharipovna, H. A., & Supkhonovna, H. N. (2020). The system of development of professional competence in future primary school teachers. *System*, 71(3), 1-24.
- Mulder, M. (2014). Conceptions of professional competence. In S. Billett, C. Harteis, H.

- Sherman, R., Tibbetts, J., & Condelli, L. (1997). *Evaluating professional development: A framework for adult education*. Pelavin Research Institute.
- Shulman, L. (1991). Knowledge and teaching: Foundations of the new reform. *Harvard Educational Review*, 57(1), 1-22. <https://doi.org/10.1080/0022027910230501>
- Soepriyatna, S. (2012). Investigating and assessing competence of high school teachers of English in Indonesia. *Malaysian Journal of ELT Research*, 8(2), 38-49.
- TESOL. (2003). *TESOL/NCATE program standards: Standards for the accreditation of initial programs in P-12 ESL teacher education*. Alexandria, VA.
- [Uztosun, M. S. \(2018\). Professional competences to teach English at primary schools in Turkey: A Delphi study. *European Journal of Teacher Education*, 41\(4\), 549-565. <https://doi.org/10.1080/02619768.2018.1472569>](https://doi.org/10.1080/02619768.2018.1472569)
- Wetipo, W., Rante, Y., Wambraw, O., & Bharanti, E. (2015). The mediating effect of job satisfaction and job motivation to influence school leadership, teacher competence and experience of teachers on performance of teachers in SMA/SMK in Jayawijaya, Indonesia. *Journal of Resources Development and Management*, 15, 10-16.
- Yuwono, G. (2005). English language teaching in decentralized Indonesia: Voices from the less privileged schools. *Paper presented at the AARE 2005 International Education Research Conference*, The University of Sydney, Sydney, NSW. P. 1-19.
- [competence significantly correlated with their job performance? If yes, how much and how?. *Journal of Applied Linguistics and Applied Literature: Dynamics and Advances*, 10\(1\), 13-34. <http://dx.doi.org/10.22049/jalda.2022.27481.136>](http://dx.doi.org/10.22049/jalda.2022.27481.136)
- Richards, J. C. (2011). *Competence and performance in language teaching*. Cambridge University Press.
- Richards, J. C., Schmidt, R. (2002). *Dictionary of language teaching and applied linguistics* (3rd ed.). Longman.
- Rinantanti, Y. (2015). Attitude toward autonomy in learning English: A case in Cenderawasih University Papua, Indonesia. *Asian EFL Journal/ Professional Teaching Articles*, 86, 90-108.
- [Rinantanti, Y., Rahman, M. A., Atmowardoyo, H., & Bin-Tahir, S. Z. \(2017\). Perception of senior high school EFL teachers in Papua, Indonesia towards their own competence. *Journal of Language Teaching and Research*, 8\(6\), 1181-1189. DOI: <http://dx.doi.org/10.17507/jltr.0806.20>](http://dx.doi.org/10.17507/jltr.0806.20)
- Saberi, L., & Sahragard, R. (2019). Designing and validating teachers' professional development scale: Iranian EFL contexts in focus. *International Journal of Instruction*, 12(1), 1609- 1626.

ضمیمه ۱:

جدول ۱. میانگین، انحراف معیار و درصد سؤالات صلاحیت حرفه‌ای معلمان زبان انگلیسی

درصد	انحراف معیار	میانگین	مورد
۶۷,۵	۱,۵۸	۳,۳۷	۱. من فکر می‌کنم که مهارت‌های اقدام پژوهی (انجام تحقیق در کلاس) مهم است.
۸۴,۹	۱,۰۹	۴,۲۸	۲. من فکر می‌کنم که مهارت‌های طراحی ابزارهای ارزیابی و سنجش (طراحی آزمون) مهم است.
۸۹,۹	۱,۲۰	۴,۳۷	۳. من فکر می‌کنم که همکاری با دیگر همکاران مهم است.
۹۸,۲	۰,۴۹	۴,۶۰	۴. من فکر می‌کنم که اعتقاد به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان مهم است.
۸۹,۳	۰,۷۰	۴,۵۱	۵. من فکر می‌کنم که اعتقاد به نوآوری و پیشرفت شخصی معلم مهم است.
۸۹,۱	۰,۶۸	۴,۵۰	۶. من فکر می‌کنم که اعتقاد به یادگیری در طول عمر مهم است.
۹۱,۷	۰,۶۴	۴,۴۱	۷. من فکر می‌کنم که اعتقاد به آموزش تأملی (دریافت بازخورد از زبان‌آموزان برای بهبود تدریس و کار خود) مهم است.
۹۶,۴	۰,۵۳	۴,۶۸	۸. من فکر می‌کنم که دانش رشد/روان‌شناسی کودک مهم است.
۹۶,۲	۰,۵۴	۴,۵۴	۹. من فکر می‌کنم که مهارت‌های مدیریت کلاس مهم است.
۹۷,۳	۰,۴۳	۴,۷۴	۱۰. من فکر می‌کنم که دانش حوزه محتوا مهم است.
۱۰۰	۰,۴۵	۴,۷۰	۱۱. من فکر می‌کنم که دانش زمینه‌ای، نهاد، سازمانی (شناخت محیط کار) مهم است.
۹۷,۶	۰,۵۳	۴,۶۳	۱۲. من فکر می‌کنم مهارت‌های همکاری (مهارت ارتباط با کارکنان مدرسه و محیط کار) مهم است.

۹۷,۳	۰,۵۰	۴,۷۱	۱۳. من فکر می‌کنم که هماهنگی مهارت‌ها (سازماندهی عناصر آموزشی برای همکاری خوب با یکدیگر) مهم است.
۹۳,۵	۰,۶۱	۴,۵۶	۱۴. من فکر می‌کنم که تهیه برنامه درسی و دانش برنامه درسی مهم است.
۹۷,۶	۰,۵۱	۴,۶۷	۱۵. من فکر می‌کنم که مهارت‌های تصمیم‌گیری مبتنی بر داده (تصمیم‌گیری بر اساس داده‌ها و شواهد) مهم است.
۹۷,۶	۰,۵۴	۴,۵۶	۱۶. من فکر می‌کنم که دانش آموزشی (دانش تاریخی، فلسفی، جامعه‌شناسی) مهم است.
۹۴,۱	۰,۵۸	۴,۶۵	۱۷. من فکر می‌کنم که مهارت ایجاد اشتیاق (ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان) مهم است.
۹۱,۷	۱,۰۰	۴,۴۳	۱۸. من فکر می‌کنم که مراقبت و توجه به همه دانش‌آموزان مهم است.
۸۷,۶	۱,۱۴	۴,۲۵	۱۹. من فکر می‌کنم که داشتن تعهد و احساس مسئولیت مهم است.
۹۵,۳	۰,۶۲	۴,۷۳	۲۰. من فکر می‌کنم که داشتن نگرش درست نسبت به آموزش و یادگیری مهم است.
۹۴,۱	۰,۶۰	۴,۴۹	۲۱. من فکر می‌کنم که سواد رایانه‌ای مهم است.
۸۹,۹	۰,۸۱	۴,۶۷	۲۲. من فکر می‌کنم که داشتن مهارت‌های زبان (گوش دادن، صحبت کردن، خواندن و نوشتن) مهم است.
۸۷,۹	۱,۱۵	۴,۲۶	۲۳. من فکر می‌کنم که آگاهی از نیازهای فراگیران و دانش قبلی آن‌ها مهم است.
۸۶,۷	۰,۹۲	۴,۴۹	۲۴. من فکر می‌کنم که دانش زبانی (واژگان و دانش دستوری، املائی کلمات و تلفظ) مهم است.

۹۰,۲	۰,۶۷	۴,۵۲	۲۵. من فکر می‌کنم که مهارت مدیریت مواد/منابع (استفاده خوب از منابع موجود) در مدرسه مهم است.
۹۹,۷	۰,۴۴	۴,۷۶	۲۶. من فکر می‌کنم که دانش محتوای آموزشی (استفاده از دانش آموزشی در شرایط خاص) مهم است.
۹۹,۴	۰,۵۳	۴,۵۷	۲۷. من فکر می‌کنم که دانش آموزشی (دانستن نظریه‌ها، رویکردها، روش‌ها به‌طورکلی) مهم است.
۹۲,۳	۰,۷۴	۴,۴۹	۲۸. من فکر می‌کنم که مهارت آموزشی (به‌کارگیری نظریه‌ها در یک زمینه واقعی) مهم است.
۹۹,۴	۰,۴۳	۴,۷۶	۲۹. من فکر می‌کنم که داشتن مهارت‌های حل مسئله مهم است.
۹۰,۸	۰,۷۲	۴,۴۳	۳۰. من فکر می‌کنم که مهارت تأمل و ارزیابی کار خود مهم است.
۹۳,۸	۰,۵۸	۴,۶۹	۳۱. من فکر می‌کنم که دانش تحقیق مهم است.
۹۵,۰	۰,۵۸	۴,۶۰	۳۲. من فکر می‌کنم که نشان دادن نگرانی در مورد اخلاق حرفه‌ای (پیروی از قوانین و اصول اخلاقی) مهم است.
۹۶,۲	۰,۵۶	۴,۵۷	۳۳. من فکر می‌کنم که دانش استراتژی‌ها و دانش فنی مهم است.
۹۷,۷	۰,۵۰	۴,۶۸	۳۴. من فکر می‌کنم که مهارت‌های تکنولوژی مهم است.
۹۷,۰	۰,۵۰	۴,۷۵	۳۵. من فکر می‌کنم که مهارت مدیریت زمان/برنامه‌ریزی درسی مهم است.
۹۶,۷	۰,۵۸	۴,۴۸	۳۶. من فکر می‌کنم که درک احساسات و مشکلات دانش‌آموزان (همدلی) مهم است.

